

Гузенко О. П.,
*к.е.н., доцент, доцент кафедри цивільного та господарського права,
Криворізький навчально-науковий інститут
Донецького юридичного інституту МВС України*

ЗМІСТОВНІСТЬ ПРОБЛЕМ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Дослідження проблем фінансової діяльності вітчизняних підприємств взагалі та питань фінансового планування зокрема залишається актуальним і сучасним напрямком вивчення як науковій, так практичній сфері бізнесу. Перед вітчизняними підприємствами постає питання вирішення тих проблем, котрі існують в системі управління спираючись на власні резерви. Ми вважаємо на першому етапі доцільно звернутися до питань дослідження проблем фінансового планування. Аргументація зазначеної позиції лежить в площині призначення фінансового планування підприємств, а саме: у визначенні сукупної потреби підприємства в такій кількості фінансових ресурсів, щоб забезпечувалося фінансування розширення виробництва, виконання фінансово - кредитних зобов'язань перед бюджетом, банками тощо, розв'язання соціальних завдань і матеріального стимулювання.

Серед науковців, які займалися проблемами фінансового планування підприємств варто відмітити таких як О. Г. Біла [1], Г. О. Крамаренко [2], О. О. Орлов [3], Л. А. Швайка [4], О. В. Шимко, В. С. Рижиков, С. М. Грибкова, О. І. Шимко, А. Л. Щолокова [5] та інші. У своїх наукових розробках науковці відмічають рольове значення фінансового планування в діяльності підприємств та звертають увагу на доцільність поглиблення досліджень в сфері вивчення його проблем.

У своїх дослідженнях О. Г. Біла [1], Л. А. Швайка [4] та О. В. Шимко, В. С. Рижиков, С. М. Грибкова, О. І. Шимко, А. Л. Щолокова [5], розглядаючи проблеми фінансового планування, схиляються до думки вивчення ситуації в

межах річного звітної періоду. До їх складу науковці включають проблеми, котрі узагальнені за ознакою «групування за ступенем важливості», а саме:

нереальність фінансових планів (відсутня достатня обґрунтованість фінансового покриття запланованих заходів розвитку);

оперативність складання планів (несвоєчасне оновлення інформаційного фінансового потоку для системи прийняття управлінських рішень);

прозорість планів для керівництва (надання недостовірних або частково неповних даних вищому менеджменту підприємства щодо реальної ситуації забезпечення витрат власним фінансовим ресурсом);

відрив довгострокових фінансових планів підприємства від короткострокових (неузгодженість або часткове порушення взаємозв'язку між стратегічними та тактичними подіями в сфері фінансового планування).

За результатами проведених досліджень можна стверджувати, що також існує ряд проблем організаційного змісту, які знижують якісний рівень процесу фінансового планування на підприємстві. Г. О. Крамаренко [2] та О. О. Орлов [3] звертають увагу на той факт, що організаційні процеси інколи відзначаються дублюванням функціональних обов'язків виконавців певної управлінської фінансової ланки.

Більшість науковців та практиків вважають, що до складу організаційних проблем процесу фінансового планування на підприємстві варто включити наступні два блоки:

- по-перше, формування негативного відношення до фінансового планування та його результатів: без врахування цілей інших рівнів управління; без врахування координації; залучення до процесу фінансового планування тільки фахівців-плановиків та неефективний моніторинг виконання фінансових планів;

- по-друге, несерйозне відношення вищого менеджменту підприємства до фінансових планів як інструментів управління фінансовою діяльністю: планування фінансових ресурсів без врахування їх доступності; фінансове

планування на основі неповних даних; обмежений ступінь деталізації фінансових планів та дублювання професійних обов'язків у виконавців.

Враховуючи вищевикладене, стає зрозумілим, що підприємствам необхідно оновлювати процеси фінансового планування, змінювати підхід до формування та обробки інформаційного ресурсу, більш активніше залучати інновації, існуючі наукові розробки в сфері фінансового планування.

Ми вважаємо, що доречним може бути залучення інструментарію цифрової економіки, який може забезпечити більш якісну обробку фінансової інформації, а як наслідок підвищити результативність самого процесу [6, с.16].

Таким чином, процеси фінансового планування на підприємстві потребують більшої уваги з боку вищого менеджменту. Виникла нагальна потреба перегляду інструментів формування, розробки та адаптації фінансових планів з огляду на обсяги існуючого власного грошового ресурсу.

Література

1. Біла О. Г. Фінансове планування і прогнозування : навч. посіб. Львів : Компакт - ЛВ, 2015. 312 с.
2. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і планування. Київ : Центр навчальної літератури, 2013. 224 с.
3. Орлов О. О. Планування діяльності промислового підприємства : підручник. Київ : Скарби, 2015. 336 с.
4. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. 2-ге вид., стереот. Львів : Магнолія 2006, 2017. 268 с.
5. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / О. В. Шимко та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 296 с.
6. Kotkovskyi V., Zaluzhnyi V., Kadala V., Guzenko O., Bohatyrova M., Leskova-Hodlevska J. Digitization as an innovative segment of enterprise financial security management. VUZF Review. 2020. № 5 (3). P. 13-19